

شناسایی و اولویت بندی عوامل مؤثر بر استرس و مدیریت استرس

(مطالعه موردي: شركت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی)

يوسف بيگ زاده، صمد شكري، شهرود كريمي اصل

چكيده

اين تحقيق با هدف شناسايي و اولويت‌بندی عوامل مؤثر بر استرس و مدیریت آن در شركت آب و فاضلاب استان آذربایجان-شرقی در پائیز ۱۳۹۳ انجام شد. جامعه آماری اين پژوهش ۵۰۵ نفر می‌باشد که با استفاده از روش تصادفی نسبی، ۲۰۳ نفر به عنوان نمونه انتخاب شد. ابزار گردآوري داده‌ها پرسشنامه محقق ساخته می‌باشد که پایاپی آن از طریق آلفای کرونباخ، ۰/۹۳۲ بدست آمد و روایی صوری و محتواپی پرسشنامه با کمک استاید راهنمای و مشاور بررسی و پرسشنامه نهایی تدوین گردید. جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از نرم افزار لیزرل و تکنیک تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد. روش این تحقیق از نظر هدف کاربردی و از حیث روش توصیفی و اکتشافی می‌باشد. برای بررسی میزان استرس از آزمون نسبت دوچمله‌ای استفاده شد که نسبت گروه اول به دوم ۶۲/۵٪ به ۳۷/۵٪ است؛ براین اساس درسطح معنی‌داری ۹۵ درصد فرض تساوی نسبت بین گروه‌ها رد شد لذا استرس کارکنان از حد متوسط بالاتر می‌باشد. برای بررسی عوامل مؤثر بر استرس و مدیریت آن از تحلیل عاملی اکتشافی و تائیدی و برای اولویت‌بندی عوامل مؤثر از آزمون فریدمن استفاده شده است. براین اساس بیشترین استرس مربوط به عوامل سازمانی با میانگین ۲/۴۴، عوامل فردی و شخصی در در رتبه دوم با میانگین ۲/۱۱ و عوامل سازمانی با میانگین ۲/۹ در رتبه سوم قرار گرفت. با توجه به بالا بودن استرس در سطح سازمانی توجه به مسائل رفاهی کارکنان، جایگزینی ضوابط به جای روابط، تامین فرصت‌های عادلانه رشد و ترفع و اصلاح ساختار و بازنگری در شرح وظایف سازمانی توصیه می‌شود.

واژگان کلیدی: استرس، عوامل سازمانی استرس، عوامل شغلی استرس، عوامل فردی استرس، شركت آب و فاضلاب